

KUNTATIIMI

JÄSENTIEDOTE 4/2012

JOULUKUU

Joulua odotellessa!	sivu 1
Työtä tauotta lomautuksia vastaan	sivu 2
JUKOn Olli Luukkainen: Kuntien ja valtion työntekijät eivät suostu talousongelman maksajiksi	sivu 3
Yleiskorotus ja paikallisesti sovittava erä 1.2.2013	sivu 3
Teknisten sektorin kuulumisia	sivu 4

Joulua odotellessa!

Olemme tottuneet ajattelemaan, että joulun lähestyessä rauhoitutaan, siivotaan pöytää ja valmistaudutaan pyhien viettoon sekä vapaisiin.

Taitaa olla mennyttä aikaa, ainakin työmarkkinoilla. Työmarkkinakeskustelu käy kiivaana, ja sitä hallitsevat maan talouden synkeät näkymät sekä työnantaja-puolen madonluvut. Työnantajaliittojen piirissä on mainittu jopa nollaratkaisuista palkkoihin.

KT Kuntatyönantajien valtuuskunta esitti marraskuussa tiedotteessaan myös puuttumista raamisopimuksen mukaisiin palkankorotuksiin. KT:n valtuuskunnan esitys olisi käytännössä merkinnyt luopumista ensi kevään 2,06 prosentin suuruisista palkankorotuksista. Perusteena esitykselle oli kuntien heikon taloustilanteen paikkaaminen.

JUKO ja muut kunta-alan palkansaajapuolen pääsopijajärjestöt tyrmäsivät välittömästi KT:n valtuuskunnan esityksen yhteisessä tiedotteessaan. Järjestöt totesivat, että epävarmoissa oloissa kuntatyönantajien on pidettävä kiinni edes sovituista palkankorotuksista ja luotava siten omalta osaltaan vakautta yhteiskuntaan.

Kunta-alan pääsopijajärjestöjen mielestä KT:n valtuuskunta liittyi Elinkeinoelämän keskusliiton kantaan, jossa ajatuksena on löytää ratkaisu talouden heilahteluihin työntekijöiden palkkapussista.

JUKOn ja muiden pääsopijajärjestöjen kantaan on helppo yhtyä. Näkemyksemme on, että palkankorotuksilla tuetaan talouden elvyttämistä. Uskoa yksityiseen kulutukseen tulee pitää yllä.

Säästö- ja supistamistoimet tekevät kansalaisista varovaisia kuluttajia. Liekkiä kulutuksessa säädetään himmeämmälle. Tämä vaikuttaa talouden aktiivisuuden pienenemiseen ja suoraan muun muassa kulutustarvikkeiden valmistukseen ja palvelualueiden työpaikkoihin.

Kuntasektorin töissä on kyse tavallisille kansalaisille suunnattujen palvelujen tuottamisesta ja toteuttamisesta. Näiden palvelujen kysyntä ei laske talouden taantumassa. Useimmissa kuntapalveluissa vaikutukset ovat päinvastaiset, niiden kysyntä ja tarve kasvavat taantumassa. Kuntatyöntekijöille kuuluvat palkankorotukset!

Talouden uhkakuvista ja työmarkkinadebatista huolimatta joulua tulee! Ja ne vapaat pyhien ajaksi. Se on hyvää aikaa pohdiskella menneen vuoden tuloksia ja suunnitella uusia, mukavia avauksia omaan työhön!

Rentouttavaa Joulun aikaa ja Hyvää Uutta Vuotta!

Jaakko Korpisaari
asiamies, Akavan Erityisalat

Työtä tauotta lomautuksia vastaan

Järjestöjen työ lomautuksia vastaan on tuottanut tulosta. Tänä vuonna vain yksi kunta on lomauttanut henkilöstöään. Nyt näkymät ovat jälleen synkentyneissä.

Lomauttaminen nousi esiin useissa kunnissa, kun 90-luvun lama koetteli julkista sektoria. Lomauttamista käytettiin talouden hoidon keinona laajamittaisesti lamavuonna 1993. Silloin yli 21 prosenttia kuntien työntekijöistä oli lomautusten piirissä.

Seuraava isompi lomautusvuosi koettiin 1998, jolloin kunnan työntekijöistä 5,5 prosenttia oli lomautettuna. Lomautuksia toteutettiin tällöin 46 kunnassa.

Lomautus tuo vain vähän säästöjä

Uudelle vuosituuhannelle tullessa käytettiin henkilöstön lomauttamista edelleen taloudenhoitokeinona, vaikka se oli useaan otteeseen osoittautunut äärimmäisen huonoksi tavaksi saada aikaa säästöjä. Vuonna 2009 lomauttavia kuntia oli 20 ja vielä seuraavanakin vuonna viisitoista.

Vuonna 2011 ja 2012 ei lomauttajakuntia ole ollut kuin kaksi – Juankoski 2011 ja tänä vuonna Salo. Juankosken hallintojohtajan haastattelu Turun Sanomissa ei ikävä kyllä näyttänyt Saloon saakka kantautuneen. Juankosken hallintojohtaja totesi lehdesä, ettei lomautuksia olisi kannattanut tehdä, koska säästöt olivat olemattomat ja henkilöstö joutui erittäin koviin niiden vuoksi.

Opetusalan ammattijärjestö OAJ on yhdessä JUKOn kanssa lähtenyt tekemään kaiken mahdollisen, ettei lomautuksia käytettäisi henkilöstömenoleikkauskeinona. Seuraava lomautusten kannalta tärkeä päätös on tulossa Lempäälän pääsiäisajan lomautuksesta, josta on jätetty kanne työtuomioistuimeen. Kantajina asiasa ovat JUKOn lisäksi muut pääsopijajärjestöt. Järjestöt eivät näe mitenkään kohtuullisena tai sopimuksen mukaisena lomautusta, jossa työn ja palkan vähentämisessä keinotellaan loma-ajalla.

Myös vaikuttaminen päättäjiin on tuottanut tulosta, kuten edellä esitellyistä luvuista voi päätellä. OAJ on yhdessä JUKOn kanssa järjestänyt lomautusuhkakunnissa tiedotustilaisuuksia ja päättäjätapaamisia. Niiden vaikutuksesta esimerkiksi vuonna 2010 neljätoista kuntaa teki yt-menettelyn jälkeen päätöksen, ettei lomautta henkilöstöään. Voi siis sanoa, että ilman järjestöjen aktiivisia toimia lomautusten määrä olisi ollut tuolloin kaksinkertainen.

Myös JUKOn paikallistyöryhmän yhteistyö on ollut yksi kulmakivistä, joilla lomautuksia on estetty. Paikallistyöryhmä koostuu OAJ:n, Akavan Erityisalojen, Lääkäriliiton, Talentian sekä JUKOn toimiston edustajista ja kokoontumisia on ollut noin kerran kuussa. Vaikka paikallistyöryhmä myös arvioi ja käsittelee paikallisia sopimuksia, niin viime vuosina isoimman työosan ovat muodostaneet henkilöstömenoleikkauksien hoito.

Paine leikkauksiin kasvamassa

Tällä hetkellä taloustilanne ja siihen liittyvä henkilöstömenoleikkaustilanne on hyvin huolestuttava. Valtion toimet – muun muassa kuntien valtion-osuuksien leikkaukset – tulevat asettamaan kunnille isoja haasteita palvelujen järjestämisessä. Henkilös-

tömenoleikkauksiin ovat tulleet myös lisääntyneissä määrin mukaan irtisanomiset ja osa-aikaistamiset.

Näyttää siis siltä, että niin järjestöillä kuin myös JUKOlla riittää työtä leikkausten estämisessä ja minimoimisessa. Yhteistyön merkitys kaikilla mahdollisilla tasoilla korostuu, jotta henkilöstöön kohdistuvat heikennykset saadaan estettyä.

Uskon kuitenkin, että kova työ tuottaa myös tulosta. Liitot ja järjestöt ovat olemassa sen vuoksi, että pystyvät parantamaan ja turvaamaan jäsenistön oikeuksia. ■

Jarmo Niskanen
kehittämispäällikkö, OAJ
JUKOn paikallistyöryhmän puheenjohtaja

Ei säästövapaille!

Kunnissa työntekijöitä on kannustettu myös vapaaehtoisiksi ns. säästövapaisiin. Säästövapaita oli 90-luvun alkupuolella muodostumassa työnantajalle tapa alentaa palkkoja, sillä perusteita vapaiden ottamiseen ei läheskään aina ollut.

Vuonna 1995 silloinen Akava JS, nykyinen Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO teki päätöksen, ettei paikallisten säästösopimusten tekemiseen anneta lupaa. Tämä päätös on edelleenkin voimassa. ■

JUKOn Olli Luukkainen: Kuntien ja valtion työntekijät eivät suostu talousongelman maksajiksi

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn puheenjohtaja Olli Luukkainen varoittaa paikkaamasta julkisen talouden kesätyövoimavajetta julkissektorin alipalkkoilla.

– Itse asiassa julkisella sektorilla tarvitaan palkkaohjelmia, jotka kaventaisivat sen ja yksityisen sektorin palkkaeroa sekä nostaisivat julkisaloilla johto- ja asiantuntijatehtävissä toimivien palkkatasoa selvästi, Luukkainen ehdottaa.

– Julkisen sektorin työnantajien kannattaa vahvistaa työnantajakuvaansa, sillä kilpailu osaavasta työvoimasta kiihtyy sitä mukaa, kun eläkkeelle jäävien työikäisten joukko

kasvaa. Julkisen sektorin palkat ovat koulutetuilla työntekijöillä tehtävien vaativuuteen nähden matalia.

– Työmäärä on kasvanut ja työn vaativuus lisääntynyt julkisen sektorin johto- ja asiantuntijatehtävissä muun muassa henkilöstön vähentämisen ja organisaatiomuutosten takia. Tästä syystä myös palkkatasoa on nostettava.

– Kunnissa tehtävä palvelutyö koituu kaikkien kansalaisten hyväksi. Toimivat palvelut valavat pohjaa sekä kansalaisten hyvinvoinnille että menestyvälle yritystoiminnalle. Yksityinen ala ja julkinen sektori tarvitsevat toinen toisiaan, joten mitään vastakkainasettelua ei pidä ryhtyä virittelemään.

Luukkainen puhui JUKOn syysliittokokouksessa marraskuun lopussa. ■

Yleiskorotus ja paikallisesti sovittava erä 1.2.2013

Kuluvan KVTES-sopimuskauden viimeinen palkankorotus maksetaan helmikuun 2013 alussa. Palkankorotus sisältää yleiskorotuksen 1,46 prosenttia ja paikallisesti sovittavan järjestelyerän.

Luottamusmies neuvottelee

JUKOn luottamusmiehet neuvottelevat työpaikoilla työnantajan kanssa paikallisen järjestelyerän käyttämisestä. Korotuksella voidaan tarkistaa tehtäväkohtaisia palkkoja tai maksaa henkilökohtaisia lisiä. Maksettavat tehtäväkohtaisten palkkojen korotukset määräytyvät tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmän perusteella.

Jollei asiasta päästä yksimielisyyteen, työnantaja päättää järjestelyerän

käytöstä tehtäväkohtaisiin palkkoihin ja henkilökohtaisiin lisiin tai vastaaviin korotuksiin.

Sopimuksen mukaan tällä palkankorotuksella tulee ensisijaisesti

- kehittää paikallisia palkkausjärjestelmiä
- korjata paikallisia palkkaus-epäkohtia
- tukea tuloksellisuutta edistäviä toimintoja
- tukea tehtävien uudelleenjärjestelyjä.

Samalla tulee huolehtia siitä, että johto- ja esimiesasemassa olevien ja muiden palkkahinnoittelun ulkopuo-

lella olevien palkkaus on oikeassa suhteessa heidän alaistensa tai verokkiryhmien palkkaan nähden. Näissä tehtävissä olevista valtaosa on JUKOn jäsenliittojen jäseniä.

JUKOn ohjeen mukaan järjestelyerä olisi tarkoituksenmukaista kohdentaa tehtäväkohtaisten palkkojen korottamiseen.

Palkkausopas neuvottelujen tueksi

Kuntatyönantajat KT:n ja pääsopijajärjestöjen yhteisesti laatima palkkausopas on valmistumassa ja se toimitetaan luottamusmiehillä vuoden 2013 alkupuolella. Luottamusmiehet voivat käyttää opasta paikallisten neuvottelujen tukena.

Palkantarkistukset maksuun viimeistään 1.5.

Tarkistetut palkat, palkkiot ja lisät maksetaan viimeistään kahden kuukauden kuluessa tarkistusten voimaantulosta. Suurissa kunnissa ja kuntayhtymissä, joissa laskentateknisistä syistä ei voida noudattaa kyseistä aikataulua, erät voidaan maksaa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa. ■

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES sekä Teknisten sopimus TS

Sopimusaika 1.1.2012 – 28.2.2014

Palkankorotus 1.2.2013

– Yleiskorotus 1,46 %

– Paikallinen järjestelyerä 0,6 %.

Kohdennus neuvotellaan paikallisesti.

Ota yhteyttä luottamusmieheen!

Ota yhteyttä työpaikkasi JUKOn luottamusmieheen, jos

– oma palkkasi ei vastaa tehtäviäsi

– oman ammattiryhmäsi palkkaus on jäänyt jälkeen.

Kevään 2013 järjestelyeräneuvottelujen varten JUKOn luottamusmies tarvitsee tietoa jäsenten palkkausongelmista.

Teknisten sektorin kuulumisia

Työmarkkinatilanne on jälleen myllerryksessä. EK:ssa valta vaihtui ja uutena toimitusjohtajana aloitti entinen elinkeinoministerimme Jyri Häkämies. Aiemmin on profiliaan nostatanut myös Teknologiateollisuus ry, joka on ehtinyt jo haudata kokonaisratkaisun mahdollisuuden tulevilla neuvottelukierroksella.

Vaikka meillä onkin vielä hyvin aikaa ennen nykyisen sopimuksemme umpeutumista, on jo nyt nähtävissä, että seuraava neuvottelukierros on hankala. Todennäköisesti julkinen sektori noudattelee jälleen maltillisesti yksityisen sektorin suunnannäyttäjän eli teknologiateollisuuden askelia.

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOssa on aloitettu hyvissä ajoin toimenpiteet tulevien tavoitteiden kartoittamiseksi. Helpottavaa on, että TS-sopimuksen kehittämistä on jo sopimuksen voimassaoloaikana ollut esillä pitkälle yhteisiä näkemyksiä työnantaja- ja työntekijäliittojen välillä. Oman varjonsa tälle hyvälle yhteistyölle asettaa kuitenkin se, että TS on enenevässä määrin KVTES-pääpöydän talutusnuorassa. Samalla tavalla kuin julkisella puolella seurataan EK:n linjaa, TS-pöydässä seurataan työnantajapuolella KVTES-linjaa ennen todellisia omia päätöksiä.

Yhdestä asiasta vallinneen kuitenkin yksimielisyys. Kaikkien sopimusosapuolten kannalta on järkevää tehdä TS-sopimuksesta edelleen selkeämpi ja ”kansankielisempi”. Sellainen, että kaikki sopimusta soveltamaan joutuvat ymmärtäisivät sen sisällön ilman suurempia vaikeuksia ja osaisivat soveltaa sitä oikein.

Sopimusneuvotteluista on vastannut aiemmin TEKistä Anja Helin, YKL:stä Arja Varis ja LAL:sta Suvi Liikkanen. Anja Helin jää nyt pois neuvotteluvahvuudestamme, ja allekirjoittanut tulee hänen tilalleen. Täysin kokematon en näissä ympyröissä ole, vaan muutama vuosi takaperin, silloisen keskustelun pyöriessä ”TEHY-pöytäkirjan” ympärillä, sain jo tutustua neuvottelukuviiohin ja sinällään ne ovat osapuolineen ja haasteineen tuttuja.

Monet kiitokset nyt poisjäävälle Anja Helinille tärkeästä työstä teknisten sopimusallalla! ■

Toivotan kaikille oikein mukavaa joulun odotusta!

Kai-Tapani Wahlberg

Asiamies

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Kunnan teknisten henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS-12) päättyy 28.2.2014. Sopimus koskettaa JUKOssa yhteensä noin 1 500 jäsentä, joista TEKissä reilut 1 000, YKL:ssä noin 300 ja LAL:ssa noin 150.

Vastaava toimittaja: Akavan Erityisalat, Jaakko Korpisaari, p. 0201 235 363, jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
Kuntatiimin toimitus: Akavan Erityisalojen viestintä
Ilmestyminen vuonna 2013:
helmikuu, toukokuu, lokakuu, joulukuu
Osoitteenmuutokset: Jäsenliitto

LIITTOJEN KUNTASEKTORIN ASIAMIEHET

Agronomiliitto

Mari Raininko, asiamies, puh. (09) 2511 1642
mari.raininko@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Jaakko Korpisaari, asiamies, puh. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

Driftingenjörfsförbundet i Finland rf DIFF

Kristina Morberg, vt. toiminnanjohtaja,
puh. (09) 4767 717 vaihde
kristina.morberg@diff.fi
www.diff.fi

Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL

Kirsi-Marja Valariutta, asiamies,
puh. (09) 2511 1663
kirsi-marja.valariutta@luonnontieteilijat.fi
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Tapio Hankala, toiminnanjohtaja,
puh. (09) 6840 8112
tapio.hankala@metsanhoitajat.fi
www.metsanhoitajat.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA

Tapani Wahlberg, asiamies, puh. (09) 2291 2208
tapani.wahlberg@tek.fi
www.safa.fi

Suomen Ekonomiliitto SEFE

Tuomas Viskari, asiamies,
puh. 0201 299 252
tuomas.viskari@sefe.fi
www.sefe.fi

Suomen Lakimiesliitto

Tarja Niemelä, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 8561 0346
tarja.niemela@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Tapani Wahlberg, asiamies, puh. (09) 2291 2208
tapani.wahlberg@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL

Katariina Tirri-Nuotto, työsuhdelakimies
puh. 020 155 8810
katariina.tirri-nuotto@tral.fi
www.tral.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut

Arja Laine, asiamies, puh. 010 231 0355
arja.laine@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö,
puh. (09) 6226 8510
arja.varis@ykl.fi
www.ykl.fi